

דף הבית < אודות המכללה < פרסומי המכללה < כתב העת "בתנועה" < כרך ה' חוב' 2 (נוב', 1999) <

תואר ראשון תואר שני הכשרת אקדמאים מכינות רפואה משלימה הסמכה **בספורט תיירות ופנאי אתגרי תעודה והשתלמויות**

גורמי ההניעה לפעילות גופנית בקרב תלמידי החטיבה העליונה – מהם, והאם חל שינוי בסוג הגורמים ובעוצמתם עם

גורמי ההניעה לפעילות גופנית בקרב תלמידי החטיבה העליונה – מהם, והאם חל שינוי בסוג הגורמים ובעוצמתם עם העלייה בגיל

מורים לחינוך הגופני וחוקרים בתחום זה מדווחים כי בבתי הספר קיימת תופעה של ירידה בהשתתפות פעילה של תלמידים בשיעורי החינוך הגופני עם העלייה בגיל. נשאלת השאלה מה גורם לכך והאם ניתן לשנות או להקטין תופעה זו. בהתאם לתפישה החינוכית שלפיה הילד הוא במרכז תהליך ההוראה חשוב, לדעתנו, לאתר את הגורמים המניעים את התלמידים לפעילות גופנית כדי שנוכל להפוך שיעורים אלו למשמעותיים עבור התלמידים, ולהרחיב את השפעתם על חייהם כבוגרים.

במחקר השתתפו 425 תלמידים בכיתות ט-יב. התלמידים ענו על שאלון מוטיבציה המבוסס על שאלון המוטיבציה של ותקין. בוצע ניתוח גורמים (factor analysis) לשאלון, והתקבלה חלוקה ברורה של ההיגדים לשלושה גורמים: גורם היעילות העצמית והכושר הגופני, גורם חברתי, וגורם הנופש והפנאי. לכל תלמיד חושב ממוצע בכל גורם, וממוצע זה היווה בסיס לחישובים הסטטיסטיים. בוצעו ניתוחי שונות דו-כיווניים (לפי מין ולפי כיתה) לגורמים השונים, ומהם ניתן להסיק כי בכל גיל ובכל מין המניעים להשתתפות בפעילות גופנית הם אלה על פי סדר חשיבותם: גורם היעילות-העצמית והכושר הגופני, גורם הפנאי והנופש(ההנאה) ורק לבסוף הגורם החברתי.

מהנתונים שהתקבלו אנו רואים כי אף על פי שבנים ובנות מונעים על-ידי אותם גורמים, רמת ההניעה של הבנים בחטיבה העליונה לפעילות גופנית הייתה גבוהה משל הבנות. למרות העובדה שלא נמצא הבדל בסדר החשיבות של המניעים עם העלייה בגיל, עצמתם פוחתת. בבחינת המתאם הקווי בין הציון הכללי והציון בכל אחד מהגורמים שהתקבלו לבין השאלות הכלליות בנוגע לחינוך הגופני בבית הספר נמצא, כי כאשר הציון בשאלות אלו עולה כן עולה הציון בכל גורם ועולה בציון הכללי. ככל שהתלמיד מרגיש כי הפעילות הגופנית בבית הספר מתאימה לצרכיו, כי הוא בעל יכולת גופנית טובה לבצע את הנדרש בשיעורי החינוך הגופני וכי הוא מרגיש סיפוק מהשיעורים, כך עולים הציונים של הגורמים השונים וכן הציון הכללי. מגמה זו מדגישה את הצורך בבניית תכניות לימודים המתייחסות לגורמי ההניעה של התלמידים, שכן, אנו מאמינים שכן נוכל להגביר את השתתפותם בפעילות גופנית, ואת רצונם ללמוד תחום זה.